

o A./ i Vr~
Sörmlands spelmansförbund
 har gjort betydande insats.
 20-årsjubileumsmiddens spelmans-
 stämman Nyköping.

Eriksson, Sparreholm, Eriksson,
 son, Sparreholm, Konrad Eriksson,
 Katrineholm, Stig Eriksson, Stock-
 holm, Erik Fogelström, Stockholm,
 Sven Forsberg, Edis Gedin,
 Alvsjö, Albert Gustafsson, Böhl-
 Smeds, Erik Halle, Södertälje,
 Erik Hallen, Södertälje, Olof Hj.
 Hellma, Stockholm, H. Hjertzell,
 Eskilstuna, Arvid Johansson, Ökna-
 by, Katrineholm, Martin Hans-
 son, Stuvsta, Arvid Johansson, Katri-
 neholm, Sigfrid Johansson, Sör-
 dertälje, E. Olof Karlqvist, Stock-
 holm, Mya Karlsson, Stockholm,
 Karlsson, Katrineholm, Evald Lar-
 son, Vingåker, Erik Junggren, No-
 sa, 73 år, Gustaf Adin, Alvsjö, Hol-
 ge Lundkvist, Stockholm, Pers-
 son, Järn, 81 år, Hugo Pettersson,
 Eskilstuna, Olof Pettersson, Eskil-
 tuna, Ragnaschele, Stockholm,
 Gunnar Sjögren, Stockholm, Gustaf
 Syre, Södertälje, Thure Wed-
 berg, Katrineholm, H. Weiner,
 Alvsjö, Gustaf Wetter, Katrineholm.

I 1010 * PT 1 Sverige äldsta
 L / dii L I I J och första spel-
 mansförbundet
 f * 1 Sörmlands
 Pr U I I I redigering
 S * T - ^ 19 27 ommar fira 20 *

Sörmlandsspelsämbetsplängstill höger Sörmlands
 spelmannas förbund ordförande Gustaf Wetter.

Det var sörmlänningarna som hävde att Nils Denck Sköl-
 bildade det första spelmansförbundet i Sörmland och
 bundet i Sverige. Denna kul- turhistoriska synpunkt är
 turellsynpunkt av betydelse för Sörmlands folk-
 delsenträffade i Malmköpings folkmusikkonsert, där
 midsommardagen initierades i en utställning i
 Riksmuseets Granhammar, Katrineholm, i turva av 50 låtar,
 Syttva att väckelivkar satta för 2 fioler av Olof Andersson,
 leker och förståelse för att låtstyrelser ska vara gratis
 folkmusikkonsert i provinserna utom i de länder med medlemmar i
 Södermanland och Jämså. Att folkmusiken i Södermanland

större spelmans-
 stämman på Nykö-
 pingshus, där samt-
 tidigt enligt numera
 bliven tradition
 uppföres ett nytt
 historiskt festspel,
 "De vises sten" he-
 ter det, skrivet av
 den flitige krönike-
 författaren och le-
 gendforskaren läns-
 antikvarien fil. dr
 Ivar Schnell. Pro-
 grammet upptar en
 hel del andra förnö-
 jelser, och blir väd-
 ret nådigt väntar
 man att det skall
 bli en hela Sörmlands fest. Lands-
 hövdingen och flera

stödja spelmännens arbete med
 att bevara ett kärt kulturarv in-
 om tonkonstens område.»

Från början beslöt förbundet så
 ofta som möjligt söka anordna spel-
 mansstämmor, vilka alla voro syn-
 nerligen välbesökta och även ekono-
 miskt inbringande. Förbundets förste
 ordförande, handlanden Seth Carlson,
 Strängsjö, som ledde förbundets öden
 åren 1925—1931, har nedlagt ett för-
 tjänstfullt arbete för folkmusiken i
 Sörmland och är värd ett ärligt tack
 från alla folkmusikkvänner inom land-
 skapet.

Åren 1931—1939 var Ivar Hult-
 ström, Flodafors, ordförande. Under
 hans ledning startades sommaren
 1935 en upptäcktsfärd efter ännu icke
 upptecknade folkmelodier inom
 Södermanland. Denna leddes av nu-
 varande musikkonsulenten Olof An-
 dersson, Stockholm, och resultatet
 blev storartat. Sålunda upptecknades
 direkt efter spelmän 796 låtar och av-
 skrevs ur spelmännen tillhöriga not-
 böcker omkring 200 melodier, vilka
 alla försågs med noggranna anteck-
 ningar och biografier. Värdefulla
 uppteckningar efter spelmän har

lever bevisas icke blott av att antalet
 medlemmar i spelmansförbundet nu
 är större än i någon liknande sam-
 manslutning i Sverige, 102 stycken,
 utan även därav, att en hel del ny-
 komponerade låtar i gammal stil till-
 förts förbundets arkiv. På spelmans-
 stämman i Vibyholm 1929 och på
 Stenhammar 1935, då förbundet firade
 sitt 10-årsjubileum, hade bland
 medlemmarna kompositionstävlingar
 utlysts, vilket resulterade i att för-
 bundet nu i sitt arkiv förvarar män-

ga värdefulla nykomponerade låtar,
 av vilka några vunnit stor populari-
 tet bland spelmännen. Så är särskilt
 fallet med två gånglåtar, komponera-
 de av Ivar Hultström.

Förbundet firar sin 20-åriga till-
 varo genom en större spelmansstäm-
 ma på Nyköpingshus, midsommardagen
 1945. Det är en händelse, som ser
 ut som en tanke, att spelmännen i
 Sörmland på denna sin högtidsdag
 får samlas i residensstaden och på
 denna historiska plats få spela sina
 fäderneärvda melodier.

W—r. = Wetter

**Deltagare i midsommardagens spel-
 mansstämman i Nyköping:**

Richard Ahlberg, Sköldinge, Axel
 Andersson, Vadsbro, Evald Anders-
 son, Björnlunda, 76 år, Gustaf An-
 dersson, Eskilstuna, C. G. Axelsson,
 Flodafors, A. F. Bergström, Tystber-
 ga, 91 år, Hjalmar Björklund, Oxelö-
 sund, 74 år, Erik Eklund, Skogstorp,
 Carl Eriksson, Eskilstuna, Edvin

**Gustaf Wetter,
 spelmanshövding
 i Sörmland.**

andra notabiliteter kommer dit.
 Sörmlands spelmansförbund, som med
 sina 102 medlemmar och ett arkiv på tu-
 sentals upptecknade låtar, förvarade i
 brandfritt kassavalv i Oppundabanken i
 Katrineholm, intar rangplatsen bland Sve-
 riges spelmansförbund, bildades i Malm-
 köping 1925. Initiativtagare och stiftare
 var Sveriges fiolbyggareförbunds ordfö-
 rande, uppsyningsmannen vid Riksmuseet
 Ernst Granhammar, själv sörmlandspojke,
 vilken nu kommer att hålla högtidstalet
 vid midsommardagens spelmansstämman.

Nu är folkskollärare Gustaf Wetter i
 Katrineholm sedan sex år spelmansbas i
 förbundet. Smälänning, född i Gränna, har
 han fått folkmusiken i blodet efter sin far,
 Johan Wetter, på sin tid den skickligaste
 spelmannen i hela Vista och Mo härad.
 Gustaf Wetter, som ännu är en ungdom
 på 44 år, skickades som pojke till skola i
 Stockholm och tog studenten vid Norra la-
 tin 1921. Han fick av fadern tidigt lära
 sig hantera fiolen, och redan vid 16 år hade
 han också upptecknat ett 100-tal låtar från
 Gränna socken och Småland. Nu lär han
 visst ha mellan sju och åtta hundra låtar
 och melodier samlade på egen hand. Sedan
 Wetter efter folkskollärarexamen i Växjö
 1923 kom som lärare till Katrineholm har
 han varit en sporrande kraft i det numera
 mycket livaktiga Katrineholms musiksäll-
 skap, där han spelar altfiol och är säll-
 skapets vice ordförande. Han är också
 lärare vid Katrineholms folkliga musik-
 skola, som blivit en liten kulturhård för
 sörmländsk musikalisk ungdom.

—bie.

*